

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۴ آذر ماه ۱۳۱۹ هـ

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - شود اول لایحه طرز اجرای احکام دادگستری از ماده ۱ تا ۲۵
۳ - تصویب سه قره مرصعی
۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

جلسه سه ربع ساعت پیش از ظهر بریاست آقای استغدیاری تشکیل گردید
صورت مجلس روز یکشنبه ۱۷ آذر ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند.

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهار شد)
صورت مجلس تصویب شد .

۲۱ - شور اول طرز اجرای احکام دادگستری
از ماده ۱ تا ماده ۲۵]

رئیس - شور اول لایحه طرز اجرای احکام دادگستری
شروع میشود گزارش کمیسیون قوانین دادگستری خوانده
میشود :

گزارش شور اول از کمیسیون قوانین دادگستری بمجلس
شورای ملی

کمیسیون قوانین دادگستری لایحه شماره ۲۱۱۹ دولت
راجع بطرز اجرای احکام را با حضور آقای وزیر دادگستری

مطرح نموده با مذاکرات مفصلی که نسبت به چند ماده آن
بمعل آمد و با توضیحاتی که آقای وزیر دادگستری بیان
نمودند ۲۵ ماده آن برای شور اول تصویب و ابشک گزارش
آن را برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .
رئیس - در شور کلیات نظری نیست ؟ (اظهار شد)
رأی میکنیم بورود در شور مواد آقایان موافقین بر خیزند
(اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول خوانده میشود .

لایحه قانونی اجراء احکام

باب اول - در قواعد عمومی

فصل اول - در وظائف مأمورین اجراء

ماده اول - کلیه احکام صادر از دادگاهها در امور مدنی

(سابق ۷۹۷ هـ) آذر ماه ۱۳۰۵

تین مذاکرات مشروح هفتادمین جلسه از دوره دوازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و بجز بر صورت مجلس

تین نامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : خواجه نووی - مصمم سینگ - مرز - جلایی - موم - داور - محمد و کبلی - طرابلسی
غائبین بر اجازه - آقایان : پاراحدی - شه دوست - تقیالاسلام - دکتر امری - سعد - تولیت - محیط - مؤید تائبی - کامل ماکو
دبستانی - اهلهم زندگی - کیوان
دیر آمدگان با اجازه - آقایان : مسعودی غرابانی - انیس
دیر آمدگان بر اجازه - آقایان : دکتر آدم - بیکبوز - سعد

و باز گاهی و همچنین احکام صادر از دادگاههای جزائی نسبت به حقوق شخصی توسط مأمورین اجراء بوقع اجراء گذاشته میشود.

رئیس - آقای ارحدی

اوحدی - محاسنوریکه در گزارش کمیسیون هم اشاره شد این مواد در کمیسیون با حضور آقایان وقتاً کاملاً مورد بحث و مذاکره واقع شده است و اینکه قانون از همین وقت که خوششان در کمیسیون صورت داشت و مذاکرات شان را با آن طریق که باید بکنند می کنند معذالک باز محتاج میشود که در مجلس یک توضیحی بدهند یا بخواهند البته این اظهار با آن نظر نظر این است که ایهام و اجالی در ماده هست و محتاج هست باینکه آقای وزیر دادگستری لفظاً توضیح بدهند که بر اثر این توضیح چند نتیجه گرفتند یکی اینکه آقایان همه مستحضر شوند یکی اینکه آن توضیح خواسته است باین بود و یکی دیگر اینکه وقتی این ماده بدست قضات می آید تعلقت نشود که مقصود از این ماده این معنی است که معنی دیگری اینها قرائت است که در اطراف یک توضیحی که آقای وزیر میدهند ترتیب میشود. حالا بنده در اطراف این ماده خواستم آقای وزیر دادگستری یک توضیحی باین عرض بنده بکنند. در این ماده میشود؛ کلیه احکام صادر از دادگاهها بنابرین از لفظ کلاو از لفظ دادگاهها استنباط میکنند که دادگاه اسم است از بخش و تعیین و استناد و همچنین استنباط میکنند دادگاه مدعی و دادگاه بازگانی است پس از لفظ کلاو و لفظ دادگاهها هم همانها را استنباط میکنند که خوب امور اجراء تمام این احکام را باید برکه اجرائیش که صادر شد برود و اجرا کند. خیلی خوب حال می آید سرجه (و همچنین احکام صادر از دادگاه های جزائی نسبت به حقوق شخصی توسط مأمورین اجراء بوقع اجرا گذاشته میشود) از این کلمه و همچنین باز بنده اینطور استنباط میکنم که این عبارت آخر ماده از و همچنین باید یک تفصیلی است بقسمت اول ماده یعنی این کلمه حقوق شخصی بر این داشت که یک عرض میکنم و یک توضیحی بدهم

اجرا بوقع اجرا گذاشته میشود

در اینجا نسبت به حقوق شخصی اشکال کردند که اگر اینها قسمت حقوق شخصی در نظر گرفته شده است پس تکلیف جزای نقدی واجب بمحکومیت جزائی چه میشود؛ البته ایشان فراموش نکردند که این قانون اجرائی احکام صادر از دادگاههای مدنی و بازگانی است بطور کلی موضوعات کیفری تکلیف در آیین داد رسی کیفری معین شده است طرز اجراء هم اینها معلوم است در این صورت بنظر بنده اشکالی نیست اگر توچهی بآن مواد و آن قانون دانسته باید این اشکالی در این ماده نیست این جا این ماده نظر دارد به این نوع اشکال و تکلیف این نوع امورها بیان کرده است و تصریح بیشتری در قسمت جزائیش لازم نیست چون این ماده مربوط است به امور حقوقی و بازگانی و تکلیف آنرا این ماده معین میکند

رئیس - آقای انوار

انوار - عرض بنده راجع باین مطلب است بکنم آنکس که است که اگر چند جمله باشد یک قیدی که بعد از آن چند جمله آمد و در آن قید نوشته باشد که بکدام یک از آنها برمیخورد آن قید همه آنها برمیگردد و اگر چند جمله بیان کردید بعد اختتام دالید آن اختتام پس همه آنها برمیخورد و در این قسمت که آیاساماً برمیخورد عمل خلاف است بین ابا و اهل کلام ولی در امور مقیده خلاف واقع شده این جا امری که مورد مذاکره است این است که این قسمت اخیر ماده برمیخورد به کلیه اموری که قبلاً گفته اند امور مدنی و بازگانی و جزائی در صورتیکه اینجا نظر به حقوق شخصی احکام جزائی است اگر این نظر بوده است و اگر قانون گذارها این نظر را داشته اند باید عمل حقوق شخصی را تغییر بدهند و بعد از و همچنین بکنند و بنویسند که کلیه احکام صادره از دادگاه ها در امور مدنی و بازگانی و همچنین نسبت به حقوق شخصی در احکام صادر از دادگاههای جزائی و اگر این نظر نیست که نسبت باحکام جزائی تنها این حکم جاری شود بنظر من که هست یا قیامه

وزیر دادگستری - با توجهی که آقای نماینده محترم

نسبت به قسمت ادبی ماده دادند تصور میکنم باز اشکالشان وارد نیست و البته در مواد قانون هم باید در نظر گرفت که خارج از میزانت ادبی و قواعد منطقی نبودم و بنده تصور میکنم که این خارج از تنه این ماده ای چاهام چه میگوید میگوید؛ کلیه احکام صادره از دادگاهها در امور مدنی و بازگانی و همچنین احکام صادر از دادگاههای جزائی نسبت بامور شخصی توسط مأمورین اجراء بوقع اجرا گذاشته می شود. اینجا اول میگوید که کلیه احکام صادره از دادگاهها مدنی و بازگانی و بعد یک تفصیلی بعدش وارد و آن اینست که احکام صادره از دادگاههای جزائی در قسمت حقوق شخصی امور جزائی تعین تکلیف در آیین دادرسی کیفری معین شده ولی آنچه مربوط است به حقوق شخصی در امور جزائی و باید تکلیف در اینجا معلوم شده باشد در اینجا معلوم شده است حالا اشکال آن در کجا است فقط بنده تصور میکنم که درست به مطلب توجه نکرد اگر درست به مطلب توجه نمود معلوم میشود خیلی مطلب واضح است.

رئیس - آقای دکتر جوان

دکتر جوان - بنده در این ماده یک اصلاح عبارتی پیشنهاد کردم راجع بکلمه حقوق شخصی. در قانون کیفری ما یک حقوق خصوصی داریم در مقابل مدعی خصوصی و یک حقوق عمومی داریم در مقابل دستان و حقوق شخصی در امور کیفری که مورد مطالعه است و اینجا نوشته است احکام صادر از دادگاه جزائی نسبت به حقوق شخصی حقوق شخصی بیشتر در حقوق مدنی مصطلح است آنچه از قبیل اهلیت و اینطور چیزها است در صورتیکه اینجا مقصود از حقوق شخصی همان شرع و زبان مدعی خصوصی است که تا اندازه چینی مدعی دارد که اجرائی آن توسط مأمورین اجرائی احکام مدعی میشود از این جهت بنده پیشنهاد کردم که جمله حقوق شخصی تبدیل شود بجدمله حقوق خصوصی.

وزیر دادگستری - این پیشنهاد در نظر گرفته میشود و در کمیسیون مذاکره میشود.

رئیس - پیشنهادی رسیده است فرائض میشود.

(اینطور خوانده شد)

انتخابات پیشهاد می کند که در ماده ۱۱۱ جمله اول
شخصی به بدل شود بجایله جنوق خصوصی - دیگر جوان
رئیس - رجوع میشود بکمیسیون - ماده دوم :
ماده ۳ - مأمورین اجراء تحت نظر رئیس دادگاهی که
در آنجا مأمورین دارند عملیات اجرایی را انجام میدهند و
در جاهای مشتبک دادگاه متعبد باند عملیات اجرائی هر
شبهه تحت نظر رئیس آنست. شبهه انجام میشود و رئیس هر
دادگاه نسبت بنهاد عملیات اجرایی که در آن دادگاه بدین
مبادی نظارت دارد.

رئیس - ماده ۳ :
ماده ۴ - در صورت عدم کفایت مأمورین اجراء میتوان
ازدادگاه پژوهش صادرشود خواه دادگاه استان و یا دادگاه
شهرستان باشد بوسیله اجراء دادگاهی که از حکم آن
دادگاه پژوهش خوانده شده است اجراء میشود.

رئیس - ماده ۴ :

ماده ۵ - اگر دادگاه بخش مأمور اجراء ندانند باشد
اجکام آن دادگاه بوسیله مأمورین شهرانی یا امینیه اجراء
میشود.

رئیس - ماده ۵ :

ماده ۶ - در صورت عدم کفایت مأمورین اجراء میتوان
اجراء احکام را بمأمورین شهرانی و امینیه و فرمانداران و پستدار
رجوع نمود.

رئیس - ماده ۶ :

ماده ۷ - هر گاه تمام یا قسمتی از عملیات اجرایی باید
در حوزه دادگاه دیگری بعمل آید یا در اجراء انجام عملیات
ممنوع یا باعتراف دادگاه آن حوزه اطلاع نمیداند و هر گاه
عملیات اجرایی باید در دفتر دادگاهی که جزو حوزه دادگاه
دیگر است انجام میشود میتوان انجام آنرا بدادگاه محل عمل
اجرایی احواله نمود.

رئیس - آقای انوار :

انوار - اگر چه بدیهه در مایه عرض داشتیم لیکن در

برای اجراء حکم در موافق لزوم از مأمورین دولتی کوموله
میخواهد.

رئیس - ماده ۱۰ :

ماده ۱۰ - هر گاه مأمورین مذکور در مواد بالا درخواست
مأمور اجراء را انجام ندهند مأمور اجراء صورت مجلسی در
اینست و در صورت لزوم دادگاه بدینوسیله مأمورین دولتی
شهرستان میفرستد.

رئیس - ماده ۱۱ :

ماده ۱۱ - کسیکه مانع مأمور اجراء از انجام وظیفه
شود علاوه بر مجازات مقرر در قانون جزا مسئول خسارتی
میشود که از عمل آنها حاصل شده است.

رئیس - ماده ۱۲ :

ماده ۱۲ - شکایت از تخلفات مأمورین اجراء کس مستلزم
مسئولیت جزائی است بدانستادن شهرستان راجع است که
مأمور اجراء در آنجا مأمورین دارد.

رئیس - آقای طالب :

طالب - بنده در ماده ۱۱ استیضاح کرده بودم چون تأخیر
نداجان میخواستند مأمورین ماده عرض کنم کسانی که مانع مأمور
اجراء از انجام وظیفه شوند این دو مجازات برای آنها ذکر
شده یکی مجازاتی است که در قانون جزا پیش بینی شده و
یکی هم مسئول خسارتی میباشد که از عمل آنها حاصل شده
اما کیفیت متن معین نشده که چگونه متنی مستلزم این دو
مجازات است و متعین مأمور از ایفای وظیفه انواع و اقسامی
دارد یکی این است که از آنها میخواند و میگوید که
فلان محکوم علیه منزلت اینجاست و او می رود حکم را
بجای دیگر ابلاغ میکند بدینوسیله حکم اجرا میشود
یک وقت بروز و تخریب جلوگیری میکند بجز وقت کشی
کلی میکند اینها انواع و اقسام دارد و در قانون کیفری
ذکر شده که هر گونه مقاومت در مقابل مأمورین دولتی
بطور تخریبی نرسد محسوب است و شوقی هم برای عمل قائل
شده اند اگر اقدام با اسلحه باشد بی اسلحه باشد یا دست
باشد برای هر کدام مجازاتی قائل شده اند بنده تصور میکنم

انتخابش من مجلس برسانم - در ماده ۵ نوشته شده ؛ در صورت
عدم کفایت مأمورین اجراء میتوان اجراء احکام را بمأمورین
شهرانی و امینیه و فرمانداران و پستدار رجوع نمود یعنی از
اینها کوموله گرفته میشود برای اجراء اینها که اگر کفایت
نکرد بمأمورین امینیه و شهرانی و فرمانداران و پستدار
و اگر دادخواست مأمورین دولتی که بعد از آن مأمورین مستلزم
میشود به آنکه بعضی اینها که کفایت نکردند فوراً مأمور
بآنها جا.

مأمور (تخریب کمیسیون) - بنده اشکال آقای انوار را
درست نتوانم بدم برای اینکه این ماده ۱۱ است به ماده ۵
و این اشکال آنها مربوط بآن ماده است و اینکه گفته اند
در صورت عدم کفایت مأمورین اجراء میتوان اجراء احکام
را بمأمورین شهرانی و امینیه و فرمانداران و پستدار
در جاهای است که مأمورین اجراء بقرار کفایت نایستند اسلا
میشود مستقیماً احکام را فرستاد بپهرانی یا امینیه که آنها
اجراء کنند این احکام را این اشکالشان در ماده ۵ بوده و در
ماده ۶ هم ایشان فرمایشی نفرمودند.

رئیس - آقای طالب :

طالبیت - بنده تأییداً از بیانات آقای غیر خواستم عرض
کنم که در ماده ۸ موضوع استمداد ذکر شده و منظور
آقای انوار در آن ماده تأمین شده است.

رئیس - ماده ۷ :

ماده ۷ - در مورد ماده فوق عملیات اجرایی تحت نظر
رئیس دادگاهی که کار بآنها احواله شده است انجام میشود
و اگر آن دادگاه دارای شبهه باشد تحت نظر رئیس اول
آن دادگاه انجام میگردد.

رئیس - ماده ۸ :

ماده ۸ - مأمور اجراء در صورت احتیاج میتواند از
مأمورین شهرانی و امینیه و فرمانداران و پستدار کوموله
بخواهد.

رئیس - ماده ۸ :

ماده ۸ - در صورتیکه محکوم علیه نظامی باشد مأمور اجراء

که مقصود این ماده همان مواسی است که در قانون کیفر
است و همان کفایت است که در آنجا ذکر کرده
و مقصود مطلق متن است ولو بعد از بدو و ولو به اتقوی
مأمور که منزلت او اینجا نیست و امثال اینها و گویا مقصود
این بوده است در کمیسیون هم بیان شد و همینطور هم آقای
وزیر محترم دادگستری تفسیر فرمودند مذاکره که بنده کردم
در این جا چون مذاکره در اطراف مواد قانون بمنزله تفسیر
آن مواد است میل داشتند در اینجا نیز توضیح بدهند.

مجلسر کمیسیون - البته بعضی هم فرمایند که اگر
میخواستیم مواعی را در اینجا توضیح بدیم این ماده خیلی
مفصل میشود این عبارت از این است که یک مأمور اجرایی
وقتی که می رود برای اجراء او را منع کنند از اجراء حلال یک
وقت است مقاومت میکند یک وقت است تهدید میکند پهر
طریق که جلوگیری کند و منع کند و مانع شود از اینکه
حکم اجرا شود این است که البته این قسمت هم رسیدگی
میشود و وقتی که مسلم شد و منجز شد که این شخص مانع
منع کرده است مأمور را از اجرائی حکم گذاشته از آنچه
مسئولیت جزائی دارد مسئول خسارت وارده هم هست.

رئیس - آقای انوار :

انوار - بنده با ماده موافق هستم خواستم در تأیید جزایی
که آقای غیر دادند به آقای ظنبت عرض کنم که این مسئولیت
از لحاظ خسارت که میخواهد بگوید خسارت هم از است
اگر منع طوری باشد که خسارت آورده باشد و مقاومت
و اینها از نظر جزائیت است که در قانون جزاست در این
ماده اشاره باین شوقی میخواند بیکد حلال بزند و مقاومت
کند و اینها این جنبه جزائی آن است اما این منع در قسمت
حقوقیت است و مقصود از عبارت همین است.

رئیس - ماده ۱۳ :

ماده ۱۳ - شکایت از تخلفات مأمور که مستلزم کیفر
اداری است راجع بر رئیس دادگاهی است که مأمور در آن
دادگاه مأمورین دارد و شکایات مربوط باینه در طرف دو هفته
از تاریخ وقوع سبب شکایات بعد از بدو لایحه خواهد ماند

روحس - ماده ۱۴ :

ماده ۱۴ - شکایت از مأمورین اجراء باعث توقیف یا توقیف اجراء حکم نمیشود مگر بموجب قرار داد کاه صلاحیت دارد.

رئیس - ماده ۱۵: - در صورتی که مأمورین اجراء ۱۵ - هر کاه بواسطه اقدامات غیر قانونی مأمورین اجراء خسارت زیر اشخاص وارد شود مأمورین نام برده مجازات و تأدیبه خسارت محکوم میشوند.

رئیس - ماده ۱۶: - در صورتی که مأمورین اجراء ۱۶ - اشخاصی اقدامات مأمورین اجراء را در خلاف ترتیب مقرر نمیدانند میتوان بر رئیس داد کاه که عملیات اجرائی تحت نظر او انجام میشود شکایت نمایند و اگر رئیس داد کاه شکایت را وارد دید دستور مقتضی بمأمور میدهد.

رئیس - ماده ۱۷: - در صورتی که مأمورین اجراء ۱۷ - داد کاه شکایت بدین شکایت طرفهای دعوی نیز دستوری که مقتضی میداند بمأمور اجراء بدهد.

رئیس - ماده ۱۸: - مدیران و مأمورین اجراء نمیتوانند مأمورین را قبول نمایند که راجع بفعال آنها یا باشخاصی است که با آنها فرات سببی تا درجه ۴ و یا فرات سببی تا درجه سوم دارند و همچنین اجراء احکمی را که راجع است بمخدومین یا خادمین آنها اولویت نسبت بر زمان سابق نمیتوانند قبول کنند.

در این صورت اجراء حکم به تعیین رئیس داد کاه یا مدیر یا مأمور اجراء دیگر است و اگر در آن حوزه مدیر یا مأمور دیگری باشد اجراء حکم بواسطه رئیس دفتر یا مأمورین دولتی دیگر بعمل خواهد آمد.

رئیس - ماده ۱۹: - در صورتیکه توهین یا مقاومتی نسبت بمأمورین اجراء شود صور مجلسی مأمور ترتیب داده و به اتمام گواهما و مأمورین شهرهایی در صورتی که باشند مبرساند و اینصورت مجلسنوسط رئیس داد کاه بدادشاهی شهرستان فرستاده میشود.

رئیس - ماده ۲۰: - اداره اجراء برای هر یک از اجراء ۲۰ -

ماده ۲۱ - اجراء اجراء برای هر یک از اجراء ۲۱ -

ماده ۲۲ - اجراء اجراء برای هر یک از اجراء ۲۲ -

ماده ۲۵ - اداره اجراء در مقابل کلاه در خواست ها و بر برگ حالی که از صاحبان کار دریافت می کند رسید خواهد داد.

رئیس - تصویب سه فقره مرخصی [۳ - تصویب سه فقره مرخصی]
رئیس - چند فقره گزارش از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده قرائت میشود

مرخصی آقای مینوی
آقای مینوی در خواست ده روز مرخصی از تاریخ اول آذر ماه ۱۳۱۹ نموده اند و کمیسیون عرایض بادرخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن برض میرسد

رئیس - موافقت بر خیزند [اغلب بر خاستند]
تصویب شد

مرخصی آقای کیوان
آقای کیوان در خواست بیست روز مرخصی از تاریخ دهم آذر ماه ۱۳۱۹ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون

رئیس - موافقت بر خیزند [اغلب بر خاستند]
تصویب شد

ماده ۲۲ - اداره اجراء بدو خواست محکوم له یا محکوم علیه رو نوشت مسموق از بر برگ اجرائیه و سایر محتویات پرونده اجرائی بآنان میدهد و حتی که برای داین رو نوشت گرفته میشود همان است که برای گرفتن رو نوشت از دفتر داد کاه در آیین داد رسی مدنی معین است

رئیس - ماده ۲۳: - اجراء بدخواست محکوم له یا محکوم علیه بآنها تصدیق میدهد که رو نوشت موارد استفاده خود یا اطلاعات لازمه را از ادارات دولتی و شهرداری بگیرند

رئیس - ماده ۲۴: - محکوم له و محکوم علیه میتوانند پرونده اجرائی و اصل برگ اجرائی را در اداره اجراء ملاحظه نمایند.

رئیس - ماده ۲۵: -

رئیس - ماده ۲۶: -

عرایض و مرخصی واقع شده اینک گزارش آن تقدیم می شود

رئیس - موافقت با مرخصی آقای کیوان بر خیزند [اغلب قیام نمودند] تصویب شد
مرخصی آقای هاشمی

آقای هاشمی در خواست یازده روز مرخصی از تاریخ نهم آبان ماه ۱۳۱۹ نموده اند و کمیسیون عرایض و مرخصی بادرخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن برض می رسد

رئیس - موافقت با مرخصی آقای هاشمی بر خیزند [اکثر بر خاستند] تصویب شد

۴ - بوقوع دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم جلسه آینده روز یکشنبه اول دیماه سه ساعت قبل از ظهر دستور لوائح موجوده

[مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد]
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری